

โครงการศูนย์เรียนรู้การใช้แรงงานควายไทยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การใช้แรงงานควายไทยในการทำการเกษตรนับว่ามีมาช้านาน ซึ่งควายไทยเป็นสัตว์ที่เชื่อสามารถฝึกใช้งานได้ง่าย ประกอบกับควายเป็นสัตว์พื้นเมืองของไทย มีลักษณะพิเศษที่เหมาะสมในการฝึกใช้แรงงาน คือ มีกีบใหญ่และแข็งแรง รูปร่างบึกบึน ไม่สูงโปร่ง ทำให้มีกำลังฉุดลากถึง ๐.๘๗ แรงม้า ใช้งานได้ทุกสภาพพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นที่ลุ่มหรือที่ดอน และใช้งานได้ทุกประเภทงาน เช่น ไถ, คราด, ลากซุง, หีบอ้อย, ฉุดรถไถเดินช้า, ลากเกวียน, ปรับหน้าดิน หรือเป็นพาหนะสามารถขึ้นขี่ได้ เป็นต้น

ในการฝึกกระบือเพื่อใช้แรงงานนั้น ต้องเตรียมกระบือให้พร้อมคือ กระบือจะต้องมีอายุและขนาดที่เหมาะสม มีรูปลักษณะที่ดี ข้อขาและกีบแข็งแรง มีลักษณะการเดินดี คือการก้าวขาหลัง ควรจะก้าวข้ามรอยของขาหน้า ซึ่งการเดินของกระบือลักษณะนี้ จะเป็นกระบือที่ใช้งานได้ดี เดินเร็วและสม่ำเสมอ ส่วนอายุของกระบือที่จะทำการฝึกมีอายุระหว่าง ๒-๓ ปี

ลักษณะงาน : เลี้ยงกระบือที่อายุระหว่าง ๐.๗-๒ ปี โดยการฝึกให้กระบือคุ้นเคยกับเชือก ฝึกความเชื่อ การขี่หลัง การแสดงความเคารพ การเดินตามที่กำหนด ลากซุงท่อนเล็กๆ ก่อน เมื่ออายุครบ ๒ ปี เริ่มใช้ซุงท่อนใหญ่ขึ้น ฝึกการลากเกวียน ฝึกเทียมคราด และไถ ลงปฏิบัติงานภาคสนาม โดยการใส่ชุดโลกำจัดวัชพืช, พรวนดิน ในระหว่างแถวปลูกพืชอาหารสัตว์ เมื่อมีความชำนาญแล้วจำหน่ายให้กับเครือข่ายผู้เลี้ยงกระบือ หรือเกษตรกรที่สนใจ และดำเนินการฝึกกระบือชุดใหม่เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน และฝึกปฏิบัติ ให้แก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร ผู้สนใจทั่วไป

สถานที่ดำเนินการ : สถานีพัฒนาอาหารสัตว์สกจนคร ตำบลเชียงเครือ อําเภอเมือง จังหวัดสกจนคร

ผู้รับผิดชอบ นายบุญส่ง เลิศรัตนพงษ์ นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ และนายวิโรจน์ ฤทธิธำชัย นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ โทร 0-4272-1254 E-mail: nssn_sno@dld.go.th

